तंत्रनिकेतन, शासकीय कोल्हापूर या संस्थेत धातूतंत्र प्रबोधिनी स्थापन करण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग शासन निर्णय क्रमांकः मान्यता - २०१३/(२३३ /१३)/तांशि-५ मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.

तारीख: ११ सप्टेंबर, २०१४.

वाचा:

- 9) शासन निर्णय क्रमांकः उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग क्र. जीटीआय-१०९२/७५५९०/(२२०८ तांशि-२), दिनांक १८.०५.१९९२
- तंत्रशिक्षण, मुंबई यांचे २) शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पत्र क्र.१०/एनजीपी/२०१३/८५५, दिनांक १२.११.२०१३
- संचालक, तंत्रशिक्षण, ३) शिक्षण महाराष्ट्र राज्य. मुंबई यांचे पत्र क्र.९/नियोजन/२०१४/३०२, दिनांक २०.०८.२०१४

प्रस्तावना :

संदर्भ क्र. १ येथील दि.१८.०५.१९९२ च्या शासन निर्णयानुसार शासकीय तंत्रनिकेतन, कोल्हापूर या संस्थेस शासनाने १९९२-९३ पासून शैक्षणिक स्वायतत्ता दिलेली आहे. या संस्थेतील धातूशास्र विभागाचे सर्व अभ्यासक्रम दर ३ वर्षानी उद्योगधंद्यातील तज्ञांच्या मार्गदर्शनाखाली तयार केले जातात. तसेच स्थानिक उद्योगधंद्यांना पूरक असे अंशकालीन व दीर्घकालीन अभ्यासक्रम निरंतर शिक्षण योजनेतंर्गत चालविले जातात. केंद्र शासनाचे कम्युनिटी कॉलेज योजनेंतर्गत या तंत्रनिकेतनांचा शासनाने समावेश केला असून सन २०१३-१४ पासून सदर योजना या संस्थेमध्ये सुरु करण्यात आलेली आहे.

फौंड्री क्लस्टरमध्ये आवश्यक तांत्रिक मनुष्यबळाची कमतरता दूर करण्यासाठी शासकीय तंत्रनिकेतन, कोल्हापूर व द इन्स्टिटयुट ऑफ इंडियन फौंडीमेन यांनी परस्पर समन्वयातून कम्युनिटी कॉलेज योजनेंतर्गत डिप्लोमा इन फौंड्री टेक्नॉलॉजी व डिप्लोमा इन कास्टींग डेव्हलपमेंट ऍन्ड क्लॉलिटी एश्युरन्स हे १ वर्ष कालावधीचे अभ्यासक्रम सुरु केलेले आहेत. या अनुषंगाने ई फौंड्री सेल (मॅकेनिकल इंजिनिअरींग डिपार्टमेंट) आय.आय.टी. मुंबई, ३ डी फौंड्री टेक्नॉलॉजी प्रायव्हेट लि., आय.आय.टी. मुंबई, इन्स्टिट्युट ऑफ इंडियन फौंड्रीमेन, कोल्हापूर चॅप्टर व प्राचार्य, शासकीय तंत्रनिकेतन, कोल्हापूर यांच्यामध्ये सामंजस्य करार करण्यात आलेला आहे. त्यानुषंगाने, शासकीय तंत्रनिकेतन, कोल्हापूर या संस्थेमध्ये धातूशास्त्र विभाग व सेंटर ऑफ एक्सलंस् इन फौंड्री टेक्नॉलॉजीसाठी धातूतंत्र प्रबोधिनी स्थापन करण्याचा प्रस्ताव संचालक, तंत्रशिक्षण संचालनालय, मुंबई यांनी शासनास सादर केला होता.

धातूतंत्र प्रबोधिनी उभारणी केल्यास धातूशास्त्रासंबंधीचे अभ्यासक्रम अधिक प्रभावीपणे राबविणे शक्य होणार आहे. त्यामुळे संस्था परीसरातील तसेच पर्यायाने महाराष्ट्रात असलेल्या धातूशास्र संबधी औद्योगिक क्षेत्राकरीता कुशल नवीन तंत्रज्ञान असलेले मनुष्यबळ उपलब्ध होण्यास मदत होईल, तसेच औद्योगिक क्षेत्रामध्ये वाढ होऊन रोजगाराच्या संधीही उपलब्ध होऊ शकतील. वरीलप्रमाणे उपक्रम राबविण्याकरीता उद्योगधंद्यांचा निर्णय प्रक्रियेमध्ये सहभाग आवश्यक असल्याने "विद्यार्थ्यांना अभ्यासक्रमांकरीता प्रायोजित करणे, इनप्लांट ट्रेनिंगची सुविधा

पुरविणे, नवीन यंत्रसामुग्री उपलब्ध करुन देणे", इत्यादी बाबींकरीता एखादे स्वतंत्र कार्यकारी मंडळ स्थापन करुन त्यामध्ये उद्योगधंद्यांच्या प्रतिनिधींना सहभागी करण्याकरीता शासकीय तंत्रनिकेतन, कोल्हापूर या संस्थेमध्ये धातुतंत्र प्रबोधिनी स्थापन करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:

शासकीय तंत्रनिकेतन, कोल्हापूर या संस्थेमध्ये "धातुतंत्र प्रबोधिनी" स्थापन करण्यास शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे.

२. धातूतंत्र प्रबोधिनीचे नियमित कामकाज चालविण्यासाठी खालीलप्रमाणे नियामक समिती स्थापन करण्यात येत आहे -

अध्यक्ष	श्री.किरण पाटील, चेअरमन, घाटगे पाटील इंडस्ट्रीज, कोल्हापूर
सदस्य	अध्यक्ष, द इंडियन इन्स्टिट्युट ऑफ फौड्रीमन, कोल्हापूर
सदस्य	द इंडियन इन्स्टिटयुट ऑफ फौड्रीमन, कोल्हापूर यांचे दोन
	प्रतिनिधी
सदस्य	स्थानिक उद्योगधंद्यांमधील एक प्रतिनिधी
सदस्य	अध्यक्ष, तज्ञ समिती
सदस्य	संचालक, तंत्रशिक्षण संचालनालय अथवा त्यांचे प्रतिनिधी
सदस्य	महाराष्ट्र राज्य तंत्रशिक्षण मंडळ यांचे प्रतिनीधी
सदस्य	प्राचार्य, शासकीय तंत्रनिकेतन, कोल्हापूर
सदस्य	विभाग प्रमुख, धातूशास्त्र विभाग, शासकीय तंत्रनिकेतन,
	कोल्हापूर
सदस्य सचिव	मुख्य समन्वयक, धातूतंत्र प्रबोधिनी

अशासकीय सदस्यांची नेमणूक द इंडियन इंन्स्टिटयुट ऑफ फौड्रीमेन, कोल्हापूर यांचेतर्फे करण्यात यावी व मुख्य समन्वयक यांची नेमणूक संचालक, तंत्रशिक्षण यांचेमार्फत करण्यात यावी. अर्थात मुख्य समन्वयक यांनी त्यांचे स्वतःचे मूळ काम सांभाळून त्यांचेवर ही जबाबदारी टाकण्यात यावी.

- नियामक समितीचा कार्यकाळ २ वर्ष इतका राहील.
- ४. या नियामक समितीची कार्यकक्षा व जबाबदारी खालीलप्रमाणे राहील-
 - 9) प्रबोधिनीचे ध्येय व उद्दिष्ट्ये पूर्ण करण्याकरीता धोरणे तयार करणे व राबविणे.
 - २) ए.आय.सी.टी.ई ने तयार केलेल्या कम्युनिटी कॉलेजच्या फ्रेमवर्क अंतर्गत धातू अभियांत्रिकी क्षेत्रातील अभ्यासक्रम राबविणे.
 - 3) उद्योगधंद्यांच्या बदलत्या मागणीनुसार तज्ञ समितीने अभ्यासक्रमांमध्ये केलेल्या बदलांना मान्यता देणे.

- ४) धातूतंत्र प्रबोधिनी अंतर्गत समन्वयकांनी सादर केलेल्या वार्षिक अहवालांना व नियोजित भविष्यातील उपक्रमांना मंजुरी देणे.
- ५) वार्षिक आर्थिक तरतूद, खर्च, ताळेबंद, मंजुर झालेल्या तरतूदीनुसार निधींचा वापर झालेबाबतची खातरजमा करुन त्यास मान्यता देणे.
- ६) धातूतंत्र प्रबोधिनी अंतर्गत आवश्यकतेनुसार विहित कार्यपध्दतीचा अवलंब करुन अधिव्याख्यात्यांच्या व तज्ञांच्या कंत्राटी तत्वावर नेमणुकी करणेस मान्यता देणे.
- ७) धातूतंत्र प्रबोधिनी अंतर्गत विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक शुल्क व इतर शुल्काबाबत तज्ञ समितीने केलेल्या शिफारशी नुसार मान्यता देणे.
- ८) धातूतंत्र प्रबोधिनीची उद्दिष्ट पूर्ण करण्याकरीता संस्थांकडून, उद्योगांकडून मदत स्विकारणे अथवा इतर संस्थांना मार्गदर्शन करणे इत्यादीस मान्यता देणे.
- ९) शैक्षणिक अथवा इतर संस्था, उद्योगधंदे (राष्ट्रीय किंवा आंतरराष्ट्रीय) यांचेशी धातू अभियांत्रिकी क्षेत्रामध्ये धातूतंत्र प्रबोधिनी व धातू उद्योगाच्या विकासासाठी एकत्रित प्रयत्नांकरीता सामंजस्य करार करणे.
- 90) धातूतंत्र प्रबोधिनी अंतर्गत लॅबोरटरीजची रचना, प्रबोधिनीचा परिसर या संबंधीत बाबी, प्रबोधिनीसाठी कर्मचाऱ्यांच्या नेमणूका व त्यानुषंगाने येणाऱ्या गोष्टी याबाबतीत अंतिम निर्णय घेणे.
- ५. धातूतंत्र प्रबोधिनी अंतर्गत खालील प्रकारचे कामकाज अपेक्षित आहे-
 - 9) सेंटर ऑफ एक्सलन्स इन फाँड्री टेक्नॉलॉजी- या अंतर्गत कोल्हापूर फाँड्री क्लस्टर मध्ये असणाऱ्या उद्योगांना खालीलप्रमाणे सुविधा पुरविणे.
 - १) ई-लायब्ररी
 - २) उद्योगांना तांत्रिक सल्ले व मदत उद्योगांच्या सर्व प्रकारच्या तांत्रिक तपासण्या
 - ३) उद्योगांकरीता अल्पमुदतीचे रिफ्रेशर कोर्सेस
 - ४) तांत्रिक परिषदा व कार्यशाळांचे आयोजन
 - ५) संशोधन व संशोधनाकरीता मदत
 - २) कम्युनिटी कॉलेज इन मेटॅलर्जी एआयसीटीई ने सुरु केलेल्या कम्युनिटी कॉलेज या योजनेअंतर्गत धातू अभियांत्रिकी क्षेत्रातील विविध प्रमाणपत्र, पदविका, पदवी अभ्यासक्रम राबविणे.
- ६. शासकीय तंत्रनिकेतन, कोल्हापूर या संस्थेअंतर्गत सुरु असलेल्या प्रत्येक कामावर नियामक मंडळाचे नियंत्रण आवश्यक असल्याने धातूतंत्र प्रबोधिनी करीता स्थापन करण्यात आलेल्या नियामक समितीने घेतलेले सर्व निर्णय विभागीय सहसंचालक यांच्या अध्यक्षतेखालील नियामक मंडळाच्या निदर्शनास आणून त्यांची मान्यता प्राप्त करुन घेणे अनिवार्य राहील. त्याचप्रमाणे, आवश्यक असेल त्याबाबींवर शासनाची मान्यता घेण्यात यावी.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१४०९०९१५०९१९६०८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे. महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

संजय औ. धारुरकर अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १. संचालक, तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
- २. सर्व सहसंचालक, तंत्रशिक्षण विभागीय कार्यालय (संचालक, तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांच्या मार्फत)
- 3. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र-मुंबई/नागपूर (संचालक, तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांच्या मार्फत)
- ४. महालेखापाल (लेखा/परीक्षा) महाराष्ट्र-नागपूर/ मुंबई, (संचालक, तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांच्या मार्फत)
- ५. प्राचार्य, शासकीय तंत्रनिकेतन, कोल्हापूर, (संचालक, तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांच्या मार्फत)
- ६. जिल्हा कोषागार अधिकारी, कोल्हापूर, (संचालक, तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांच्या मार्फत)
- ७. नियोजन विभाग/वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ८. अवर सचिव (साशि-१), उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२,
- ९. मा. मुख्यमंत्री/मा. मंत्री (उ.व तं.शि.)/मा. राज्यमंत्री(उ.व तं.शि.) यांचे खाजगी सचिव,
- 9०.श्री. किरण पाटील, चेअरमन, घाटगे पाटील, इंडस्ट्रिज लिमिटेड, उचगांव, कोल्हापूर,
- 99.दि इन्स्टिट्युट ऑफ इंडीयन *फौंड्रीमेन*, ४ था मजला, तीर्थ इन्वलेप्ट, १९ वी गल्ली, राजारामपुरी, कोल्हापूर-४१६००८,
- १२.निवड नस्ती/तांशि-५